

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บและการประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง

ผู้เขียน นางมุกดา แก้วพนา

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร.วินัส ฤาชัย

ประธานกรรมการ

อ.ดร.สุรัช พงษ์พิพัฒน์พานิช

กรรมการ

รศ.สุวรรณ์ ยิบมันตะศิริ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง และศึกษาถึงมาตรการภาษีสรรพากรที่สำคัญ รวมทั้งศึกษาถึงประเภทภาษีที่สำคัญ ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปางสามารถจัดเก็บได้ และ (2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บและการประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานสถิติประจำปีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2538-2547 ในการศึกษา

ผลการศึกษาลักษณะโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2538-2547 พบว่าประเภทภาษีที่มีสัดส่วนสำคัญในการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปางได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีสัดส่วนผลการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปางต่อผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมเฉลี่ยร้อยละ 45.60, 30.64 และ 17.25 ตามลำดับ

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรทุกประเภทภาษี พบว่าในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ประสิทธิภาพของการจัดเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ โดยมีค่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยน้อยกว่า 1 เพียงเล็กน้อย มีเพียงภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่านั้นที่มีค่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีเท่ากับ 1

ส่วนภาษีจากอกรแสตมป์ และจากรายได้อื่น ๆ นั้นมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บสูงกว่าปกติ โดยมีความพยายามในการจัดเก็บเฉลี่ยสูงกว่า 1 ส่วนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ โดยมีความพยายามในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยน้อยกว่า 1

เมื่อเปรียบเทียบผลการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปางกับผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรและของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) พบว่ามีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของกรมสรรพากรและของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) เมื่อพิจารณาผลการจัดเก็บภาษีกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และต้นทุนในการจัดเก็บภาษี พบว่ามีผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 5.910 ล้านบาท ต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน และมีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยเพียง 0.370 บาท ต่อภาษีที่จัดเก็บได้ 100 บาท และเจ้าหน้าที่ 1 คน มีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีโดยเฉลี่ยเพียง 0.020 ล้านบาท ต่อปีเท่านั้น

ในการศึกษาประสิทธิภาพความสามารถในการทำรายได้ให้รัฐ และความสามารถในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ จากค่าดัชนีความไหวตัวและความยืดหยุ่นของภาษีสรรพากรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) พบว่ารายได้ภาษีสรรพากรรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) โดยมีความสามารถในการทำรายได้ให้แก่รัฐและมีความสามารถในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์สูง

Independent Study Title A Study of Tax Collection Efficiency and Tax Estimation
of Lampang Area Revenue Office

Author Mrs. Mukda Kaewpana

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Asst.Prof.Dr. Venus Rauechai Chairperson

Lect.Dr. Surat Pongpiphatpanit Member

Assoc.Prof. Suwarat Gypmantasiri Member

ABSTRACT

The objectives of this study are (1) to review the structure of major taxation measures, and major types of taxes collected by the Lampang Area Revenue Office; and (2) to analyze the efficiency in tax collection and assessment of tax revenue undertaken by the Lampang Area Revenue Office. Secondary data on the annual statistics report of the Lampang Area Revenue Office for the fiscal years of 1995-2003 were used in this study.

On the study on tax structure, the study reveals that during 1995-2003, major taxes collected by the Office are Personal Income Tax, Value Added Tax, and Corporate Income Tax. These taxes contribute as high as 45.60%, 30.64%, and 17.25% shares in total tax revenue, respectively.

On the efficiency of tax collection, and the average for the ten years period of study, actual revenue collected is found to be slightly lower than the estimated. Person Income Tax, Value Added Tax, and Specific Business Tax are found to have collection efficiency index values of less than 1, indicating that the amounts of revenue actually collected are less than the estimated. Corporate Income Tax is found to have an index equal to 1, indicating that the actual amounts collected are more or less the same as those estimated. Only minor sources of revenue such as revenue from duties and other payments related to tax collection have index values of efficiency greater than 1.

When tax collection performance is measured by comparing the Lampang Office's rates of changes in tax collection with those of the Revenue Department as a whole as well as with the Gross Provincial Products (GPP) of the Lampang Province, the results of the study show that the Lampang Office performed better. Its rates of growth are found to be greater than those of the Revenue Department as a whole, as well as greater than the rates of changes of the GPP. When tax revenue per personnel and cost of tax collection are considered, the results show that one tax collection personnel could, on average, collected 5.910 million baht of revenue. The average cost per 100 baht of tax revenue collected is 0.370 baht. For the ten year period of study, the cost of tax collection per one personnel per year is 0.020 million baht.

Regarding to efficiency in terms of revenue contribution, tax elasticity and tax buoyancy are used as indexes. The results of the study reveal that both tax elasticity and tax buoyancy have values greater than 1. This means that tax revenue is positively correlated with the GPP, indicating high capability in contributing to government income and in maintaining economic stability.